

VŠĮ AKMENĖS RAJONO GREITOSIOS MEDICINOS PAGALBOS CENTRO

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

2021-2023 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Programos misija** – šalinti prielaidas, leidžiančias atsirasti ir plisti korupcijai Viešojoje įstaigoje Akmenės rajono greitosios medicinos pagalbos centre (toliau-Įstaiga), Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų neteisėtam, nepagrįstam panaudojimui, kontroliuoti ir siekti, kad visos lėšos, skiriamos sveikatos apsaugai, būtų panaudojamos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti.

2. Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355, 2006, Nr. 8-283) patvirtinta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 98-4339; 2003, Nr. 40-1861), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 83-3015) ir „Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų priemonių plano“ rekomendacijomis.

3. **Korupcija** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už

atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas (Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymas, Žin., 2000, Nr. 41-1162).

4. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą (Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas, Žin., 2002, Nr. 57-2297).

5. Bendrieji tikslai:

5.1. Korupcijos prevencijos Įstaigos programos tikslas – kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės Įstaigos darbuotojų veiklos užtikrinimas;

5.2. Korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu;

5.3. Veiksmingos korupcijos prevencijos siekimas, vykdant prevencijos priemones, ir bendros antikorupcinės kultūros ugdytas Įstaigoje;

5.4. Neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas;

5.5. Visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus, kaip paciento, teises ir laisves, sveikatos sistemos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

II. KORUPCIJOS ĮSTAIGOJE PRIELAUDŲ ANALIZĖ

6. Bendrosios korupcijos prielaidos Įstaigoje:

6.1. socialinės (nepakankamas sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimas ir pan.);

6.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas; kokybės sistemų ir reglamentų stoka; nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus);

6.3. institucinės (nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais; trūksta viešumo);

6.4. struktūrinės (sveikatos sistemos struktūros sudėtingumas ir trūkumai; nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis ir pan.);

6.5. visuomenės pilietiškumo stokos (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaravimas; nesipriešinimas korumpuotiems sveikatos sistemos darbuotojams; piliečių pasyvumas antikorupcinei veiklai);

6.6. išorinių veiksnių: (pacientų pasyvumas antikorupcinei veiklai, jų nesidomėjimas ir nežinojimas savo teisių, dėl mokamų ir nemokamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo).

III. GALIMOS KORUPCIJOS ĮSTAIGOJE PASEKMĖS

7. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

7.1. sumažėti rajono sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;

7.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra rajone;

7.3. sumažėti pacientų pasitikėjimas Įstaiga ir jos darbuotojais;

7.4. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegzi farmacijos bei kitų įmonių, prekiaujančių medicinos prekėmis ir prietaisais, ryšiai su korumpuotais Įstaigos darbuotojais.

8. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo galimybes, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

IV. APLINKOS ANALIZĖ

9. Sveikatos priežiūros įstaigos, tame tarpe ir mūsų Įstaigos vykdomos funkcijos yra priskiriamos prie veiklos sričių, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas.

10. Galima išskirti Įstaigos veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

10.1 Pagrindinės funkcijos – sveikatos priežiūros vykdymas (lėšų, gautų iš ligonių kasų, tikslinis panaudojimas);

10.2. Viešieji pirkimai ir užsakymai;

10.2. mokamų paslaugų teikimas pacientams;

10.3. personalinės atsakomybės ir standartinių procedūrų reikalavimų vykdymas teikiant sveikatos priežiūros paslaugas Įstaigoje;

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS BENDRIEJI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Korupcijos prevencija Įstaigoje – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos. Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšų neteisėto, nepagrįsto gavimo ir panaudojimo prevencija sveikatos sistemoje – galimų PSDF lėšų neteisėto, nepagrįsto panaudojimo priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimo nepagrįsto PSDF lėšų gavimo.

12. Svarbiausi bendrieji korupcijos prevencijos Įstaigoje programos uždaviniai:

12.1. vykdant Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymą (Žin., 2002, Nr. 57-2297) parengti korupcijos prevencijos (kovos su korupcija) įstaigoje programą;

12.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas:

12.2.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę ir parengti motyvuotą išvadą;

12.2.2. nustačius korupcijos prielaidas - imtis priemonių joms pašalinti;

12.3. užtikrinti Įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų skaidrumą:

12.3.1. įvairiuose lygiuose analizuoti Įstaigoje išleidžiamus teisės aktus, sudaryti galimybes visiems darbuotojams teikti pasiūlymus dėl šių teisės aktų tobulinimo;

12.3.2. analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), daryti išvadas, supažindinti darbuotojus;

12.3.3. kiekvienam darbuotojui sudaryti galimybę susipažinti su teisės aktų, reglamentuojančių visuomeninius santykius, projektų, vykdomų Įstaigoje dokumentais, jei jie to pageidaus, suteikti galimybę pateikti pasiūlymus dėl šių teisės aktų ar jų projektų tobulinimo;

12.3.4. parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų ir papildymų, naujų teisės aktų projektus;

12.4. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę įstaigos bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;

13. Specifiniai korupcijos prevencijos Įstaigoje uždaviniai:

13.1. užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu Įstaigoje skaidrumą;

13.2. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

13.3. nustatyti ir patvirtinti bendruosius principus ir kriterijus, pagal kuriuos medicinos pagalbos priemonės ir vaistai būtų perkami laikantis pirkimo – pardavimo sutarčių ir procedūrų;

13.5. tobulinti Įstaigos informacijos sistemą;

13.6. sukurti visiems prieinamą informacijos apie mokamas ir nemokamas sveikatos priežiūros paslaugas sistemą;

13.7. užtikrinti korupcijos prevencijos Įstaigoje priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę.

VI. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTAIGOJE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

14. Norint į Korupcijos prevencijos Įstaigoje programą įtraukti visuomenę, reikia:

14.1. informuoti visuomenę apie Įstaigoje vykdomą korupcijos prevencijos programą per žiniasklaidą ir kitas informacines priemones;

14.2. skatinti Įstaigos darbuotojus bei pacientus pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;

14.3. Sudaryti sąlygas telefonu, anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti).

14.4. visuomenės anketinės apklausos arba kitais būdais reguliariai vertinti Korupcijos prevencijos programos veiksmingumą;

14.5. Analizuoti surinktą informaciją iš gyventojų.

VII. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

15. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

15.1. sudaryti sąlygas įstaigos darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti vadovybei savo įtarimus dėl galimos personalo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

15.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl įstaigų darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti savo kompetencijos tyrimus;

15.3. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nustatyta tvarka informuoti administraciją;

15.4. esant reikalui bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija – Specialiųjų tyrimų tarnyba.

VIII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

16. Korupcijos prevencijos programos Įstaigos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

17. Šios korupcijos prevencijos programos nuostatas (jos įgyvendinimo priemones) programos įgyvendinimo Įstaigos kontrolę vykdo Įstaigos direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

IX. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

18. Korupcijos prevencijos Įstaigos programos ir kontrolės veiklos rezultatai turi būti vertinami vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

18.1. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo veiksmų plano vykdymas:

18.1.1. įvykdytų veiksmų plano priemonių skaičius;

18.1.2. neįvykdytų veiksmų plano priemonių skaičius;

18.1.3. veiksmų plano įgyvendinimas nustatytais terminais.

18.2. Teisės pažeidimų tyrimas:

18.2.1. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas treji metai.

20. Korupcijos prevencijos programa, jei reikia, gali būti papildoma ir dažniau.
